

Z a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 16. Zettortdeenä 20tâ April 1839.

J a u n a s i n n a.

No Ribgas awisehm. No tahs pils-
fehstas Kem, Arkangelas aprinki, tuwu pee
baltas jubres, irr us Pehterburgu atnabfusch
tribs Samojedi ar sawadeem lohpeem, fo see-
meta breeschus, wahziffi Rentibr t. i. Ahtris
Krehjeju sanz. Nr 117 schein brihnischkeem
lohpeem (gohwim un bulkeem) tee nu pa Pe-
terburgu, pa taisnu libdsenu zellu brauz, woi
tâ fakfoht freij: ar 4 kammanahm, fur pa
4 eejuhgti, un no weena Samojeda (sawas
semnes drehbës gehrbtu) tohp ohreit. Kad kas
gribb libds braukt, tad tam Rudels (pap. naud.)
par to jamakfa. Rahdas 10 Werstes no Pe-
terburgas schee lohpi eet gannibäs, ir seemas
laikâ, jo winni proht sawu pahrtischanu ap-
paksch sneega mefleht, to ar kahjahm atkassidami
un fuhnas dabbuht. Pee winneem flachtu miht
arr tee Samojedi eeksch sawahm buhdahm ar sa-
weem sunneem. Kas weenu seemeta beedri gribb
pirkt, tam winni to pahrdohd par 75 rubl. —
Zau daschi irr nopirkti no Peterburgas kungeem,
ir tadeht; ka tee lohti lehti usturrami, un ar
2 libds 3 mahrzimahm seena par deenu warr
pahrtikt. — Ne fenn Samojedi irr mehginaju-
schi ar saweem wendigem swehreem par to skun-
stligu dselschu-zellu, kas no Peterburgas libds
Zarskoiselo istaiffhts kluis, un fur ar sawa-
deem ratteem, fo ugguns-rattus sanz, brauz,
blakkam ar sawahm kammanahm braukt, un
irr pateefi 3 minutes agraki aisfluisschi, ne fâ
tee ugguns-ratti, kas arr jaw pasauligi ahtri
freij, un winni eet taggad derreht, ka turp-
likkam ir pa 7 ir pa 10 minutehm agraki to
garru zellu, kas 24 werstes istaifa, passree-
schohht. —

C. M. — r.

Derrigi padohmi teem, kam behrni irr audsinami.

(Stattees Nr. 11. Belgums.)

Wehdars fâ jaw fazziju, mihti lassitaji!
naw muhsu Deews, nedi arri wiffas muhsu
ruhpes areeschahs us wehdaru. Tee arri naw
neefi un blehni, kad mahzitaji mahza no
elles, kad tee mahza effam atlihdsinaschana zil-
wekam gaidama par labbeem un atmakfaschana
par sauneem darbeem. — Lai smeijahs arri
dasch kundsinch par elli un par teem kas
no elles bihstahs, mehs ne smeijamees wiss
par to libdsibu no ta baggata wihra un ta nab-
baga Lahzarus, kas irr nahkufi muns par
pamahzischanu un firbseeepreezinaschanu no Je-
sus swehtas muttes. —

Kad ne fenn ar behrineem par scho libdsi-
bu aprunnojamees, un schee, tohs waizajis:
fâ tad nu buhs, tâ jaw leefahs itt fâ tee bag-
gati wiffi nahks ellè un tee nabbagi Ahbraäma
flehpi? un schee sinedamees atbildeja: fâ tad,
tee baggati nahks ellè! tad ta irr behrnu atbilde,
bet ne saprattiga wihra atbilde. — Ta naw
muhsu tizziba itt fâ jebkats kas irr baggats
nahks ellè, bet ta irr muhsu tizziba: gruhti
teem baggateem debbesu walstibâ nahkt?
Kalabb gruhti? Talabb, fâ tee sudraba rubsi
dikti fahrdina us nelekstigu ehshanu un dser-
schanu, us to, tuwakam pahri darriht, (rublis
brihscham teesnehm apmahna azzis un aishahsch
aufis,) lepni gehrbtees, to masakaju nizzinabt;
jo brihscham ta baggata rubkeem to gohdu dohd
un ne winnam pascham un — dasch is ne proht
iseshkirt us fo ta gohdu-dohschana sibmejahs!
u. t. j. pr. — Lai peeminnetâ libdsibâ stahw
rakstihst: „Tu effi sawu labbumu dabbujis.“
Schee wahrdi naw tâ saprohtami: Tew rub-

buli bijuschi, zeet nu par taweem rubbuleem! Setee wahrdi irr tà saprohtami: Us to ween tewim bija dohmas galwâ, isgudroht: woi taws wihns buhs audsis Spranzoschu jeb Wahzusemmê; woi tas buhs audsis 1834tâ jeb zittâ fahdâ gaddâ; woi tas tihtars fo pawahrs zep-pis irr barrohts ar kartuppeleem jeb ar meeschu graudeem; woi tas tetteris irr zepts tà, fa to eetinne wisszauri spekki, jeb woi tikween specku gabbaltini tai eespraussti bijuschi, un fâ derr sin-nepes jaukt, woi ar ettiki jeb ar farkanu wihnu? Jeb atkal, tew bija rihta luhafchanas weetâ pirnas dohmas: Kurram frohderum gan buhs no Parihses bildes atfuhrtitas fâ ferturswahrki schuijami? Râ nu iskritihs labbaki: woi par diwi tulkeem laist wadmallu pahri par zelteem, jeb tà, fa teem truhkst pa diwi tulkeem no zelteem? Râ ar sahbaakeem schim brihscham irr? Woi tee ar struppu jeb ar spizzu gallu, woi gals teem zellahs us augschu, jeb woi stahw slihi us grih-du? Un ar nehsgogu — kurrâ taschâ to tag-gad walka, woi tanni kas preekschâ eeschuhtha, woi ne tanni? Us kurren pussi kriht mattus glau-deht, woi us labbu jeb us kreisu pussi? — Jeb tew bija ebdamu luhafchanas weetâ, schihs dohmas galwâ: kurren sirgu ismainischu? Tam balta fahja, zittadi labs sirgs; schis pazelt assi kad kutscheeris uszehrt! — Pahris buhtu gan, bet esmu apnizzis melnu spalwu, u. t. j. pr. Un kad wakkars klah: kur nu eeschu? Us triim weefahm esmu aizinahts. — Tur buhs labs ehdeens, bet fassahbis wihns! Tur, speh-lehs fahrtis, bet sullainim jadohd dikti leela dserrâma nauda! Tur danzohs — bet es ne sinnu, woi irr baltas jeb eefarkanas sekkes ja-gehrbi? u. t. j. pr. Tâhs bija tarwas dohmas, tarwas labbums, tad nu kad semmes wirsü no zitta labbuma ne effi sinnaees, neds arri par zittu fo ruhpeees, tad jaw farwu labbumu esmu dabbusis, tad schihs leetas scheid narw dabbusan-is? — Tâ schi lihdsiba saprohtama. Woi nu tee wardi fo fazziju, simejâhs us wis-seem baggateem? — Kas dohs! Ne buht ne! —

Noteekahs brihscham, fa par daschu baggatu esmu Deewu firsnigi luhdsis; pateesi, lassitais!

tâ, fa affaras ar makti speedahs eesch azzim un balf aiskehrâhs rihtlê, itt fâ kaunedamees, fa farwu pateizibu ne warreju ar kohschakeem un jaufakeem wahrdeem isteift, jeb itt fâ tee wahr-di buhtu faprauduschees un weens wahrds dsichtohs un steigtohs abtraki no muttes isfreet ne fâ ohtrs. — Un kad istabas meita, mahjâs pahrnahfusi, un zeenigai mahtei rohku pabu-tschojusi par to pateift, fa wehlejuschi us bas-nizu cet, falka: „ak! zeemahte, kad juhs jell arr buhtu basnizâ bijuschi! Kur muhsu mah-zitais schodeen jauki Deewu luhdse! Nudeen tur bija fo klausitees? Tad arri nostennejâhs par basnizu, itt fâ kad rihta-wehjinsch puhsch par rudsu lauku! Tad winni tà, tad tà Deewu luhdsahs, fa jaw kad afmins buhtu firsi bijis, tam wajjadseja no firds iskrit un wajjadseja lihds Deewu luhatees.“ Un kad tai meitai birst af-faras par waigeem — un tãhs preilenites un tee jaunkungi arri peenahl klah wajzabt, kas tur irr? Tad mahte teem greef mugguru un panemyn af-slehgu kurwi, un israhda waigu, itt fâ tai ne buhtu waltas dsirdeht un klausitees un ta cet us farwu kambari un peetaisa durwis, un apsehshahs us krehflu un farwas azzis pazehlusi us debbe-sim un galwinu labbajâ rohkâ espeedusi, falka: „Mans Deews! Tu sinni, mans labbums narw teilschanu dsirdeht no zilwekeem, bet kad zitti raud behdu — un es raudu preeku-affaras, fâ tad es tewim par to ne pateiftu? Memm tab mannu pateizibu prettim un dohd tu farwu sweht-ibu klah pee tãhs palihdsibas, fo manna wah-ja rohka irr dewusi“ u. t. j. pr. Tabbus bag-gatus arr pasihstu, — un teem ne buhs gruhti debbefu waltribâ eenahkt, bet teem Kristus nahks prettim, tohs Kristus sagaidihs ar teem wahrdeem: Matt. 25, 34. 35. 36. Nahzeet schurp juhs swehtiti manna tehwa u. t. j. p.

Bet lai man schodeen ne buhtu fâ jahiegem kas grihbedams jabt us Dohbeli usnemm Tut-kumes leelzettu, tad usnemschu farwus wahrds par behrnu-audmaschanu tà: — Ne mahzi behrnus labbu darriht talabb, fa tee to darrijuschi, dabbus faldumu baudiht us

mehli. Tu mahte buhdama falki tà: Anfsiht, atnesß man to kammolu no galda! Anfsihtis ne eet. Tad falki: tezz, tezz, dabbusfi zuffuru! Un — Anfsihts teff un atnesß kammolu, un tu gellees un eij pee ffavja un ishemm meddu ar pirkftu un Anfsihtis nolaisa meddu no pirkfta un preezajahß! — Un kad tewim gaddahß us pilfatu braukt un rittens aiskehrees zellu grobft-damai, un tu publejees rattus pazelt un ne warri un ne spehji to padarriht, tad gaddahß fahdam Anfsim garram jaht. Un wihrs sebsch fircam muggurâ un abbas labias tam farrajahß fircam us to puffi fur publejees fawâ nelaimê un tu luhdfees: Miltlais brahliti, palihdfti man fawus rattus pazelt! Tad Anfsis ffattahß us pirkfteem, woi buhs meddus us pirkftu un meddu ne eeraudliis, falka: Kas tad tewis seewifchu dsurne weenu paschu isbraukt us lauku? Woi tad behrnu mahjâß naw? Woi rattinsch naw? Schai — leela nohte firect us pilfsatu? Un kad tu falki: brahliti miltlais, mahrfu dohfschu, nahz paligâ! Tad Anfsis noschluhl no fircga un atzell ritteni no stabba un prassa mahrfu. Un kad tew naw fo doht, tad Anfsß panemm ritteni un peeleeß atkal ais stabba un falka: ne kaitehß neneeka mahmulia, gan jaw rittens fapuhß! tad aisbraukfi garram un gailis wehl ne buhs nodseedajis tad buhfi atkal mahjâß, un Anfsß nokerr fircu pee ftaustuwes un usschaujahß tam atkal muggurâ un eesitt tam ar papehdi un welkâß pamafiht prohjam. — Tawu beskaunigu un zeetfirdigu zilweku! — Bet kas tad to padarrija par tahdu beskauni? Mahte, Anfscha mahte to padarrija. Ja ta Anfsi pehz kammola fuhthijufi, tai brihdi kad schis mahfi ne ffaußija, tam buhtu ar fiibbu labbi fadewufi pa biffam, tad Anfsß fimmatur: kas tas irr tuwaku paklaufiht ir bes-meddus un bes mahrfas. Bet nu Anfsß zittadi ne paklaufa, fa kad tam fawu paklaufibu atmakfa ar tahdu leetu kas falbi ferr us mehli, jeb par fo tahdu leetu warr dabbusht pirkft. Tad nu mahzi behrnus mihlestibas labbad, bet ne algas labbad tuwaku paklaufiht. —

Labbi mahziti bijufchi tee draugi, furrus awifses luhdsu, lai jel peeminn mannu tuffschibu. Tee gan labbi fimm: zittu algu ne dabbusim fa pateizibu, bet tee gohdigi wihri atfuhthijufchi palihdsibu, fa man luste no Steffenhagen driffetaju gaidiht! Lai Deews winneem par to palihds, un lai duff winnu wezzaki faldâ meerâ fur buhdami, woi seinnes flehpi jeb gulstweetinâ, par to gudru behrnu audsinaschanu, ar fo tohs audsinajufchi. — Kad muhsu kalenders wehl zittas gan derrigas mahzibas par behrnu audsinaschanu dohd, tad turpliffam, kad eekritihß, juns mihli lassitaji tahß atfazzifchu.

W. P.

Teesas flubdinafchanas.

Us pawehleschanu tahß Keiseriffas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis 1c. 1c. 1c., tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas buhtu pee ta Kalnamuischas fainneeka Dischtohnu Fahna Fannsohna, kas inventariuma-truhkuma un magasifhnes parradu dehl fawas mahjâß nodewis, usaizinati, 20tâ Mei f. g. pee Appuffes un Kalnamuischas pagasta teefas peeteiltees. Appuffes un Kalnamuischas pagasta teefa, 13tâ Merz 1839. I
(T. C.) + + + Andrey Feldmann, pagasta wezzakais.
(Nr. 10.) Fried. Hildebrand, pagasta teefas fcrihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahß Keiseriffas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis 1c. 1c. 1c., tohp wiffi tee kam kahdas taisnas prassifchanas buhtu pee ta Jaun-Sekfahtes fainneeka Bentiht Frik Tamsohna, kas inventariuma-truhkuma un magasifhnes parradu dehl fawas mahjâß nodewis, usaizinati, 20tâ Mei f. g. pee Jaun- un Wezz-Sekfahtes pagasta teefas peeteiltees. Jaun- un Wezz-Sekfahtes pagasta teefa, 20tâ Merz 1839. I
(T. C.) + + + Sigmann Dreimann, pagasta wezz.
(Nr. 9.) Friedr. Hildebrand, pagasta teefas fcrihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahß Keiseriffas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis 1c. 1c. 1c., tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas buhtu pee ta Wezzpilles fainneeka Kempe Krist Kronberga, kas inventariuma-truhkuma un magasifhnes parradu dehl, fawas mahjâß nodewis, usaizinati,

6tâ Mei f. g. pee Puhnes un Wezzpilles pagasta teefas peeteiftees. Puhnes un Wezzpilles pagasta teefa, 6tâ Merz 1839.

(L. S.) ††† Fritz Bergmann, peefehdetais.
(Nr. 9.) Fr. Hildebrand, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassifchanaas pee ta lihdschinniga Garroschumuischâs fainneeka Lammu Jahna Laeda buhtu, pahr kurra mantu inventariuma-truhkuma dehl konkurse spreesta, tohp usaizinati, ar sawahm prassifchanahm lihds 3fchu Zuhni f. g., kas par to beidsamu un isflehdamu terminu nolikt, pee Garroschumuischâs pagasta teefas peeteiftees un sagaidiht ko teefa spreedihe. Garroschumuischâ, 3fchâ April 1839.

††† Johst Graudin, pagasta wezzakais.
(Nr. 17.) Leonh. Auterhuff, pag. teefas ffrihweris.

No Wirkusmuischâs pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassifchanaas buhtu pee teem Wirkusmuischâs fainneekem Waidin=frechneeku Reina un Lennu Kriischjahna, kas magasihnes parradu un inventariuma-truhkuma dehl ilgak par fainneekem buht ne warrejuschi un pahr kurru mantu tahn zaur schahs deenas spreedumu konkurse nospreesta, usaizinati, wiswehlaht lihds 1mu Zuhni f. g. pee schihis pagasta teefas ar sawahm prassifchanahm peeteiftees un sagaidiht ko teefa pehz likkumeem spreedihs; kas lihds peeminnetam terminam ne peeteiftees, wehlaht wairs ne taps klausihis. Wirkus pagasta teefa, 1mâ April 1839.

††† Fritz Leinahl, pagasta wezzakais.
(Nr. 31.) F. Freyberg, pagasta teefas ffrihweris.

Kad kas Leelas Gezawas pee Gaitumuischâs peederrigs fainneeks Peter Behre nomfiris un winna mantu stary teem atstabeem mantineekem zaur teefas spreedumu buhs idalliht, tad tohp no Leelas Gezawas pagasta teefas wiffi tee, usaizinati, kam kahdas meklefchanaas pee tahs mantas buhtu, ar tahn paschahm wiswehlaht lihds 23fchu Zuhni 1839 pee schihis pagasta teefas peeteiftees jo wehlaht neweemu wairs ne klausihis, ka arri tee, kas tam nelaikim ko parrada buhtu teef usaizinati, lihds peeminnetai de-

tai sawus parradus aismalsah; kas ne peeteiftees, tam pehz buhs dubbulti sawi parradi ja-aismalsa.

Leelâ Gezawâ, 7tâ April 1839.
(L. S.) Smuggu Jehkabs, pagasta wezzakais.
(Nr. 72.) Ewert, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas parradu prassifchanaas buhtu pee ta Leel = Behres no mahjahm islikta fainneeka Zelmu Ehrselu Mattihsa, pahr kurra mantu Krohna nobohschanu un magasihnes parradu dehl schodeen konkurse nospreesta, tohp usaizinati, sawas prassifchanaas lihds 18tu Mei f. g. pee schihis pagasta teefas nedoht. Leel = Behres pagasta teefa, 18tâ Merz 1839.

††† Ahre, peefehdetais.
(Nr. 34.) Ludwig Larré, pagasta teefas ffrihweris.

Zittas fluddinaschanaas.

Krohna Strundesmuischâs sirgu-tirgu, kas scho gadd 27tâ April eekriht, schogadd ne turrehs. Strundé, 2trâ April 1839.

Strundesmuischâs waldischana.

Etrutteles submalu=frohgu un Stuhres=frohgu no Jahneem 1839 us arrenti isdohs; kam patiktu schohs frohgus us arrenti nemt, lai 22trâ April Jaunpille peeteizahs.

Peeteiftees Steffenhagen lunga warr dabhuht virkt: Latweeschu U. B. Z. ar leeleem bohstabeem saliktu, wiffi bohstabi us weenas leelas lappas, ihpafchi derriga ffohlâs pee seenmallas peenagloht. Mafsa 5 kap. subd. lappâ.

Lai totâ Mei f. g., un tannis deenas pehz tam, Kasuppeemuischâ daschdaschadas istabas = leetas un gultu = drahnas, rattus, brauzamus = rikus, sirgus, zuhkas un aitas uhtrupé pahrdohs.

W r i h w d r i t t e h f.

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanaas pufes: Hofrath von Braunschweig, gram. pahrluhkotais.